

Finansdepartementet

Yttrande

Över betänkande - Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74)

Bakgrund

Sundsvalls kommun har getts möjligheten att yttra sig över betänkandet "Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74)".

Kostnadsutjämnningen syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att tillhandahålla invånarna service oberoende av opåverkbara, strukturella förhållanden.

Uppdrag för översynen var att överväga om nuvarande system i tillräcklig grad fångar upp större samhällsförändringar och med anledning av detta eventuellt föreslå förändringar i de delmodeller som finns, nya delmodeller eller om del modeller skall utgå. I uppdraget ingick även att analysera möjligheterna att förenkla utjämnningen. Huvudsakligen grundar sig utjämnningen på skillnader i befolknings sammansättning, bebyggelsestruktur och produktionsförutsättningar.

Synpunkter

Sundsvall kommun anser att en rättvis kommunal utjämnning är viktig för Sveriges utveckling men att lagt förslag till förändrad kostnadsutjämnning inte uppnår sitt syfte.

De 44 norrlandskommunerna kommer med lagt förslag att sammanlagt bidra till kostnadsutjämnningen med 266 kr/invånare vilket motsvarar 315 miljoner kronor. Detta samtidigt som Stockholms 26 kommuner är mottagare i kostnadsutjämningsförslaget med 726 kr/invånare vilket motsvarar 1 700 miljoner kronor. Samtidigt som det skall beaktas att Norrlandskommunerna har en skattesats som är drygt fyra procentenheter högre än Stockholmskommunerna. Eftersom ett av huvudsyftena med lagt förslag är att kompensera för gleshet känns ovan beskrivna konsekvenser motsägelsefulla.

Sundsvall kommun är av uppfattningen att skillnaderna i skattesats inte kan förklaras av skillnader i effektivitet, servicenivå, kvalitet och avgiftssättning utan handlar i huvudsak om strukturella nackdelar, framför allt gleshet. Med syftet att kompensera för strukturella kostnadsskillnader i det nya förslaget till kostnadsutjämnning borde skillnaderna i skattenivåer kunna minska med lagt förslag. Effekten i detta förslag får motsatt effekt.

Sundsvall kommun pekar också på att bidragen till kostnadsutjämnningen kommer huvudsakligen från de större kommunerna i Norrland. I de flesta fall utgör dessa kommuner regionala nav och är den ekonomiska motorn i regionen. Avstånden mellan de regionala navet är långa i Norrland vilket gör utmaningarna än större då det är svårt att få draghjälp från kringliggande kommuner. Att dessa kommuner blir bidragsgivare i lagt förslag försämrar möjligheterna att vara den regionala ekonomiska motorn, vilket på lång sikt påverkar den ekonomiska utvecklingen för hela Norrland på ett negativt sätt.

Vidare finns det enligt Sundsvalla kommun ekonomiska utmaningar för Norrlandskommunerna för vinterrelaterade kostnader, huvudsakligen snöröjning. Dessa är generellt sätt på en hög nivå men kan som i Sundsvalls kommuns fall bli extrem omfattande som de blev under 2018. Denna typ av kostnader är ytterligare exempel på kostnadsnackdelar för Norrlandskommunerna och som inte är beaktade i förslaget till kostnadsutjämnning.

Med detta som bakgrund anser Sundsvalls kommun sig inte kunna tillstyrka förslaget till förändrad utjämnning.

Peder Björk

Kommunstyrelsen ordförande